

ពិធីធ្វើបុណ្យ ពុទ្ធាភិសេក

១). អត្ថបទពុទ្ធាភិសេក ជាអត្ថបទរបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត

♠ ខ្ញុំកូណា អាត្មាភាព បានសរសេរចម្លងតាមច្បាប់ដើម និងកែនូវអក្ខរាវិរុទ្ធបាលីភាសា ដែលមានការខុសខ្លះៗ ដើម្បីចងក្រងជាសៀវភៅ បុណ្យពុទ្ធាភិសេក ។

ឥឡូវនេះ ខ្ញុំកូណា អាត្មាភាព បានអានពិនិត្យមើលទៅឃើញថា មានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវដ៏ល្អ ប្រសើរផង គឺសម្តេចព្រះមហាសុមេធាធិបតី ជួន ណាត ដោតញ្ញាណោ ព្រះសង្ឃរាជថ្នាក់ទី១ នៃគណៈមហានិកាយ បានរៀបរៀងនៅពាក់កណ្តាលសតវស្សទី២០ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត បណ្តាអត្ថបទនេះ ជាអត្ថបទដែលមានបែបឃ្លាឃ្លោងច្បាស់លាស់ ដ៏ត្រឹមត្រូវ តាមព្រះពុទ្ធដីកា ទើបខ្ញុំកូណា អាត្មាភាព សរសេរនូវអត្ថបទនេះឡើង ដើម្បីដាក់ផ្សាយតាមអ៊ិនធឺណិត វត្តពោធិកាវាម នៃ ពុទ្ធិកសមាគមខេមរមណ្ឌល អូត្តារ៉ា នឹងទុកចែកជាធម្មទាន ដល់ពុទ្ធបរិស័ទជិតឆ្ងាយទាំងឡាយ ដែលស្រឡាញ់រាប់អាននូវប្រពៃណី នៃវិស័យព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រាន់និងបានចេះដឹងនូវរបៀបធ្វើបុណ្យពុទ្ធាភិសេកនេះ ។

អាស្រ័យដូចបានប្រគេន និងជំរាបជូនដល់វិទូកោវិទូទាំងផ្នែកបព្វជិត ទាំងផ្នែកគ្រហស្ថ មេត្តា ជួយកែសម្រួលនូវកំហុសឆ្គងទាំងឡាយ ដោយចេតនានិងអចេតនាតាមការគួរ ដើម្បីឱ្យអត្ថបទនេះ មានសុពលភាពប្រសើរឡើង សំរាប់ចែកជូនដល់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរទូទៅ ដែលជាអ្នកត្រូវកាចង់ចេះ ចង់ដឹងនូវរបៀបរបបប្រពៃណីជាតិខ្លួន ក៏ដូចជាវិស័យព្រះពុទ្ធសាសនាផងដែរ ។

សូមផ្សាយនូវបុណ្យកុសលនេះ ជូនដល់ញាតកាទាំងលសន្តាន និងរឹះមហាបណ្ឌិតគ្រប់ជំនាន់ ទាំងអស់ ដែលបានខិតខំស្រាវជ្រាវទុកនិងរៀបចំឡើង ដើម្បីកុលបុត្រកម្ពុជា ដោយបុណ្យកម្មនេះ សូមឱ្យបានទៅកើតក្នុងសុគតិភព និងឱ្យបានរួចចាកទុក្ខភ័យ ដោយការខ្ញុំសប្បុរសប្រគេននិងខ្ញុំស ជូននេះ សូមទទួលដោយសេចក្តីរីករាយ ។

សូមឱ្យសព្វសត្វទាំងអស់ក្នុងលោកនេះ មានសេចក្តីសុខនិងមានមេត្តាដល់គ្នានិងគ្នា កុំឱ្យមាន ការចងពៀរវេរាដល់គ្នា ព្រោះជាហេតុធ្វើឱ្យបាត់បង់នូវកុសលជាតិនិងអនាគតជាតិ ។

របៀបធ្វើពិធី បុណ្យពុទ្ធាភិសេក

ការស្រោចស្រប់ រីឯជុះរលាស់ បោះព្រំនូវសុគន្ធរាវីថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធរូប ដែលទើបកសាងថ្មី ហៅថា ពុទ្ធាភិសេក ។ ពិធីនេះជាប្រពៃណី ដែលពុទ្ធបរិស័ទបានធ្វើអស់កាលយូរអង្វែងមកហើយ និងជាប់មានដរាបមកដល់សម័យយើងសព្វថ្ងៃនេះ ។

បណ្ឌិតអ្នកប្រាជ្ញពុទ្ធសាសនិកទាំងឡាយ មានព្រះនាគសេនមហាថេរជាដើម បានធ្វើតាមលំ អានរឿង ដែលព្រះមហាបុរស សិទ្ធក្តសក្យមុនីគោតម ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្មាសម្ពោធិ បានដល់នូវឋានៈជាព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធប្រាកដឡើង នៅពេលខាងចុងបច្ច័យយាមនៃរាត្រី ពេញ បូណ៌មី ខែពិសាខនោះ គ្រាន់តែព្រះអង្គបានផ្ទាញ់មារហើយ និងបានត្រាស់ជាព្រះសម្ពុទ្ធភ្លាម ក៏កើតមានអព្វុតហេតុជាមហាអស្ចារ្យ មានទេវតា ព្រះឥន្ទ ព្រះព្រហ្មទាំងឡាយ និមិត្តខ្លួនតូចៗល្អិតៗ មកប្រជ្រៀតគ្នាណែនណាន់តាន់តាប់ បន្លឺវាចាអឺងអាប់ថ្វាយពរថ្វាយជ័យ ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធថា ព្រះពុទ្ធមានសិរី ទ្រង់ឈ្នះហើយ! មារមានចិត្តបាបចាញ់ព្រះអង្គហើយ! មិនត្រឹមតែបន្លឺនូវឧត្តោសន វាចាថ្វាយពរថ្វាយជ័យប៉ុណ្ណោះទេ, ពួកទេវតា ឥន្ទ ព្រហ្មទាំងនោះ ថែមទាំងបាចសាចសុគន្ធបុប្ផាទិព្វ បោះព្រំនូវសុគន្ធរាវីទិព្វ មានគន្ធាទេវតាទាំងឡាយ ប្រគុំត្បូតត្រឡីទិព្វថ្វាយពរថ្វាយជ័យ ចំពោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធផងទៀត ដោយអំណាចដីក្រែលែង ។

ព្រះមហាបុរសទ្រង់បានត្រាស់ជាព្រះអរហន្តសម្ពុទ្ធរួចស្រេចហើយយ៉ាងនេះ ទើបអទិស្សមាន កាយទាំងឡាយ មានទេវតាជាដើម បាននាំគ្នាមូលមកសម្តែងសេចក្តីគោរពចំពោះព្រះអង្គ ។ ព្រោះ ហេតុនេះឯង បានជាពិធីនេះឈ្មោះថា ពុទ្ធាភិសេក គឺការបាចសាចបោះព្រំ នូវសុគន្ធបុប្ផានឹងសុគន្ធ រាវីទិព្វ ថ្វាយសំព្វសាធុការពរជ័យសិរីមង្គលចំពោះព្រះអង្គ ។ ដោយមានសោមនស្សចិត្តនឹងមាន សេចក្តីជ្រះថ្លាក្រែលែងនៃពពួកអទិស្សមានកាយ មានទេវតាជាដើម បន្ទាប់ពីវេលាដែលព្រះអង្គបាន ត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធរួចស្រេចហើយ ពុំមែនព្រះអង្គបានត្រាស់ជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ដោយសារពពួក អទិស្សមានកាយថ្វាយព្រះអង្គទេ ។ ព្រោះហេតុនោះហើយ បានជាព្រះពុទ្ធទ្រង់មានព្រះ នេមិត្តិកនាម ថា សម្មាសម្ពុទ្ធា ដែលមានអត្ថន័យថា " ព្រះអង្គត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃ នូវញេយ្យធម៌ទាំងពួង ដោយព្រះអង្គឯង ឥតមានទេវតា ឥន្ទ ព្រហ្ម ឬមនុស្សណាធ្វើឱ្យព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងឡើយ " ។

ដោយមានរឿងនេះជាមូលហេតុ ទើបពុទ្ធបរិស័ទគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានទាំងឡាយ បានរៀបចំធ្វើពិធី បុណ្យពុទ្ធាភិសេកនេះឡើង ។ ពិធីនេះ ពុំមែនសុទ្ធតែដូចគ្នាតែបែបមួយនោះទេគឺពុទ្ធសាសនិកជនខ្លះ

ធ្វើដោយពិធីពិស្តារ ខ្លះធ្វើដោយពិធីជាមធ្យម ខ្លះធ្វើដោយពិធីសង្ខេប តាមយោបល់នឹងការលែលក កុំឱ្យតែខានពុំបានធ្វើពិធីនោះ ព្រោះគេជឿជាក់ថា ព្រះពុទ្ធរូបដែលគេបានកសាងថ្មីនេះ ទុកស្មើដូច អង្គព្រះពុទ្ធដែលទើបបានត្រាស់ដឹងនូវអនុត្តរសម្មាសម្ពោធិថ្មីៗ គេគ្រាន់តែធ្វើពិធីអភិសេក រំលឹកតាម លំអានរឿងនោះ កុំឱ្យតែខានធ្វើសោះ ដើម្បីឱ្យបានផលានិសង្សជាថ្មីថែមឡើងទៀត ។

១). **ពិធីពុទ្ធាភិសេកពិស្តារ** នៅប្រទេសកម្ពុជា មានពណ៌នាក្នុងក្បួនបុរាណស្រាប់ហើយ មិនបាច់ថ្លែងនោះទេ ការគួរធ្វើដោយសព្វគ្រប់តាមរបៀបបុរាណ នឹងការមិនគួរធ្វើត្រង់ពិធីណានោះ គួរ ពុទ្ធបរិស័ទពិចារណារិះរកឱ្យបានហ្មត់ចត់វែងឆ្ងាយ ដើម្បីឱ្យឃើញតាមការណ៍ពិតនិងការណ៍មិនពិត ។ ក្នុងពិធីពុទ្ធាភិសេកពិស្តារនោះ មានពុទ្ធសាសនិកជនបរទេសខ្លះ គេធ្វើឱ្យត្រូវត្រង់ថ្ងៃ១៤កើត និង ថ្ងៃ១៥កើត ខែពិសាខ តាមតែក្នុងឆ្នាំណាក៏ដោយ ។ នៅថ្ងៃ១៤កើត គេរៀបចំគ្រឿងសក្ការបូជា ថ្វាយព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី តាំងពីពេលព្រលប់រហូតដល់ភ្លឺ គេធ្វើពិធីចំអិនមធុបាយាស ដែលហៅថា និរុទកមធុបាយាស គឺមធុបាយាសគោក គួរពូតជាពុំនូតបាន ។

ថ្វាយព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី នៅពេលព្រឹកព្រលឹមនៃថ្ងៃ១៥កើត គឺជាថ្ងៃពេញបូណ៌មី ខែពិសាខ ឱ្យត្រូវតាមលំអានរឿងនៃនាងសុជាតា ដែលថ្វាយមធុបាយាស ចំពោះព្រះសិទ្ធក្ត សក្យមុនីគោតម ។ នៅថ្ងៃ១៥កើត ខែពិសាខនោះ តាំងពីពេលព្រលប់រហូតដល់ភ្លឺ ជាពិធីពុទ្ធាភិសេក នឹងបញ្ចប់ពិធីនេះ នៅពេលព្រឹកនៃថ្ងៃ១រោច ។

២). **ពិធីពុទ្ធាភិសេកមធ្យម** គឺពិធីយ៉ាងកណ្តាល មិនវែងមិនខ្លីពេក ។ តាមប្រពៃណីឬ ទំលាប់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង ទោះនៅថ្ងៃ ខែឆ្នាំណាក៏ដោយ ពុទ្ធបរិស័ទតែងធ្វើពិធី ពុទ្ធាភិសេក មានរបៀបជារយៈមាន ៩ សង្កាត់គឺ៖

- ទី១ រៀបចំគ្រឿងសក្ការៈបូជាមានផ្កាស្រស់ៗនឹងទៀនធូបជាដើម ថ្វាយព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី ។
- ទី២ និមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃចម្រើននូវព្រះបរិត្ត ។
- ទី៣ និមន្តព្រះធម្មកថិកមួយអង្គសម្តែងរឿងបឋមត្រាស់ ។
- ទី៤ និមន្តព្រះភិក្ខុមួយអង្គ ឬពីរអង្គសូត្របាលីពុទ្ធាភិសេក ។
- ទី៥ សូត្របទ ធម្មប្បដិយោគ ដែលធ្លាប់ហៅថា ធម៌យ៉ោគ ។
- ទី៦ សូត្របទផ្ទាល់មាត ។
- ទី៧ និមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃសូត្រនូវបាលីគាថា ពុទ្ធជយមង្គល គឺធម៌ ពារហ៍ ។ បេ ។

អធិតមេយ្យ នរោ សបញ្ញោ ។ រួចសូត្រធម៌ មហាការុណិកោ នាថោ ។ បេ ។ ហោតុ
តេ ជយមង្គលំ ។ សូត្រធម៌ ជយន្តោ ពោធិយា មូលេ ។ បេ ។ លកន្តត្ថេ បទក្ខិណោ,
រួចសូត្រ តេ អត្តលទ្ធា សុទិតា ។ បេ ។ សហ សព្វេហិ ញាតិភិ ។ បន្ទាប់ពីនេះ
ជួនកាលក៏សូត្រធម៌ ភវតុ សព្វមង្គលំ ។ បេ ។ សព្វសង្ឃានុភាវេន សទា សោត្តិ ភវន្តុ
តេ ។

- ទី៨ ពុទ្ធបរិស័ទបាចសាចផ្កាស្រស់ៗមានផ្កាម្លិះជាដើម ទៅលើព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី អ្នកខ្លះមាន
សុគន្ធវារី ក៏ជជុះរលាស់ទឹកក្រអូបនោះថ្វាយព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី ដោយស្ងៀមឥតមានបញ្ចេញវាចាថាអ្វី
ជួនកាលកំពុងធ្វើពិធីនេះ អាចារ្យម្នាក់បានបញ្ចេញវាចាខ្លាំងៗឱ្យពុទ្ធបរិស័ទថាតាមទាំងអស់គ្នាថា
“ព្រះពុទ្ធមានសិរីទ្រង់ឈ្នះហើយ! មានចិត្តបាបចាញ់ព្រះអង្គហើយ!” (៣៨) ។

- ទី៩ លុះចប់ពិធីនេះ ពុទ្ធបរិស័ទដែលជា ឧបាសក ឧបាសិកា ទាំងអស់គ្នាសូត្រធម៌នមស្ស
ការព្រះរតនត្រ័យ ទៅតាមទំលាប់ដែលធ្លាប់សូត្ររៀងមក រួចហើយសូត្រធម៌ឧទ្ធិសកុសលផលបុណ្យ
ដូចសព្វដង ទើបសន្មតិថាចប់ ពិធីបុណ្យពុទ្ធាភិសេកមធ្យមត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ។

៣). **ពិធីពុទ្ធាភិសេកសង្ខេប** ជាពិធីខ្លីៗបានរៀបរៀងពិធីនេះ ទុកជារបៀបឱ្យពុទ្ធបរិស័ទ
អ្នកត្រូវការធ្វើពិធីពុទ្ធាភិសេកសង្ខេប ។ ពិធីសង្ខេបនេះ មានត្រឹមតែការរៀបចំតាក់តែងគ្រឿងសក្ការៈ
បូជាដោយផ្កាស្រស់ៗនិងទៀនធ្មបថ្វាយព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មីប៉ុណ្ណោះ រួចហើយត្រូវនិមន្តព្រះធម្មកចិកមក
សម្តែងនូវរឿងបឋមត្រាស់ តាមសមគួរដល់ពេលវេលា ឬមិនបាច់មានទេសនាបឋមត្រាស់ក៏បាន
មិនបាច់មានការសូត្របាលី ពុទ្ធាភិសេកក៏បាន ។ និមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃ៤អង្គ ឬច្រើនអង្គជាងនេះក៏បាន
ហើយអាណាធនាលោកឱ្យស្វាធ្យាយធម៌សម្រាប់សូត្រ ពុទ្ធាភិសេក តាមលំដាប់ពិធីនោះ ។

នៅទីចប់បាលីទាំងអស់ មានប្រែជាសម្រាយតាមសេចក្តីលំអានបាលី សម្រាប់ឱ្យដឹងដំណើរ
រឿងនៃបុណ្យពុទ្ធាភិសេកសង្ខេបនេះ ។ ព្រះភិក្ខុសង្ឃត្រូវការសូត្រនូវសម្រាយនោះផងក៏បាន មិនបាច់
សូត្រសម្រាយក៏បាន ព្រោះសម្រាយនៅខាងចុង ដោយមានវគ្គលេខរៀងតាមលំដាប់ខាងក្រោម ។

ព្រះកិត្តិយសស្នេហាស្នេហាស្នេហា

១). នរោ តស្ស តគវតោ អរោតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

២). តស្សី សមយេ ពោធិសត្តោ ពោធិក្ខត្តន្តំ បិដ្ឋិតោ កត្តា បុរោហិតិមុខោ ទទ្ធិមាណសោ ហុត្វា,

កាមំ តចោ នហារុ ច អដ្ឋិ ច អវសិស្សតុ សព្វំបិ ហិទំ សរិវេ មំសលោហតំ ឧបសុស្សតុ តេវេវ សម្មាសម្ពោធិ អប្បត្វា តមំ បល្លង្កំ ន តិទ្ធិស្សាមីតិ អសនិសតសន្តិបាតេនាបិ អតេជ្ឈរូមំ អបរាជិតំ បល្លង្កំ អេតុជិត្វា និសីទិ ។

៣). តតោ មហាបុរិសោ អនុលោមប្បដិលោមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ មនសកាសិ,

អវិជ្ជា បច្ចុយា សច្ចារា, សច្ចារប្បច្ចុយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណប្បច្ចុយា នាមរូមំ, នាមរូប្បច្ចុយា សឡាយតនំ, សឡាយតនប្បច្ចុយា ផស្សេ, ផស្សប្បច្ចុយា វេទនា, វេទនាប្បច្ចុយា តណ្ហា, តណ្ហាប្បច្ចុយា ឧបាទានំ, ឧបាទានប្បច្ចុយា តចោ, តចប្បច្ចុយា ជាតិ, ជាតិប្បច្ចុយា ជរាមរណំ, សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សបាយាសា សម្ពុតន្តិ, ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ ។

៤). អវិជ្ជាយត្រេត អសេសវិរាគនិរោធា, សច្ចារនិរោធា សច្ចារនិរោធា, វិញ្ញាណនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធា, នាមរូបនិរោធា នាមរូបនិរោធា, សឡាយតននិរោធា សឡាយតននិរោធា, ផស្សនិរោធា ផស្សនិរោធា, វេទនានិរោធា វេទនានិរោធា, តណ្ហានិរោធា តណ្ហានិរោធា, ឧបាទាននិរោធា ឧបាទាននិរោធា

ភវនិរោធនោ ភវិនិរោធា, ជាតិនិរោធនោ ជាតិនិរោធា, ជរាមរណំ
សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សបាយាសា និរុដ្ឋានិ, ឯវមេតស្ស កេវលស្ស
ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធនោ ហោតិ ។

៥). មហាបុរិសោ ឯតមត្ថំ វិទិត្វា កន្តរេ យថាភ្នំ កយោ ចារេ
ឧបាទានានិ ឧទានេសិ,

យទា ហវេ បាតុភវនិ ធម្មា អោតាបិសោ
ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស អថស្ស កត្វា
វបយន្តិ សព្វា យតោ បជាតាតិ សហេតុធម្មន្តិ ។

៦). យទា ហវេ បាតុភវនិ ធម្មា អោតាបិសោ
ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស អថស្ស កត្វា
វបយន្តិ សព្វា យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទិកិ ។

៧). យទា ហវេ បាតុភវនិ ធម្មា អោតាបិសោ
ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស វិច្ឆបយំ តិដ្ឋតិ
មារសេនំ សុរិយោវ ឱតាសយមន្តរិក្ខន្តិ ។

៨). យតោ មហាបុរិសោ បុរិតបារមីនំ ពោធិសក្កានំ
អភិសម្ពុជ្ឈនទិវសេ បល្លង្កោ មយ្ហំ បាបុណាតីតិ វត្វា បីតំ មារំ អហ
មារ តុយ្ហំ ទានស្ស ទិន្តតាវេ កោ សក្ខីតិ ។

៩). មារោ ឥមេ ឯត្តកា សក្ខីលោតិ មារគណាតិមុខំ ហត្ថំ
បសារេសិ ។

១០). កស្មី ខណោ មារបរិសាយ អហំ សក្ខី អហំ សក្ខីតិ
បវត្តសន្តោ បវេវិឧទ្រិយនសន្តសទិសោ អហោសិ ។

១១). អថ ហារោ មហាបុរិសំ អាហា សិទ្ធក្ក តុយ្ហំ ទានស្ស ទិណ្ណតារោ កោ សក្ខីតិ ។

១២). មហាបុរិសោ តុយ្ហំ តាវ ទានស្ស ទិណ្ណតារោ សបេតនា សក្ខីនោ មយ្ហំ បន ឥមស្មី ថានេ សបេតនោ កោចិ សក្ខី នាម នត្ថិ តិណ្ណតុ តាវ មេ អវសេសត្តតារោសុ ទិណ្ណទានំ វេស្សន្តរត្តតារោ បន ថត្វា សត្តសតកមហាទានស្ស តាវ ទិណ្ណតារោ អយំ អបេតនាមិ មហាបថវី សក្ខីតិ បិច្ឆកេត្តន្តរោ ទក្ខិណាហត្ថំ អភិលិហរិត្វា វេស្សន្តរត្តតារោ ថត្វា មយ្ហំ សត្តសតកមហាទានស្ស ទិណ្ណតារោ ត្វំ សក្ខី ន សក្ខីតិ មហាបថវ្យាភិមុខំ ហត្ថំ បសារេសិ ។

១៣). មហាបថវី អហន្តេ តទា សក្ខីតិ វិរាវសតេន វិរាវសហស្សេន ហរេពលំ អវត្តរមាណា វិយ ឧន្តាទិនី អហោសិ ។

១៤). តតោ មហាបថវី ទិណ្ណន្តេ សិទ្ធក្ក មហាទានំ ឧត្តមទានន្តិ ។

១៥). វេស្សន្តរត្តតារោន ទិណ្ណទានំ សម្មសន្តេ សម្មសន្តេ ទិយឡ្យយោជនសតិកោ គិរិមេខលហត្ថី ជន្តុកេហិ បតិដ្ឋាសិ ។

១៦). ហារបរិសា ទិសាវិទិសា បរាយិ ។

១៧). ទ្វេ ឯកមគ្គេន គតា នាម នត្ថិ ។

១៨). សីសាភរណានិ បេត និវត្តវសនានិ ច មហាយ សម្មុខសម្មុខា ទិសាហិយេត បរាយីសុ ។

១៩). តតោ ទេវសច្ចា បរាយមាណំ ហរេពលំ ទិស្វា ហរេស្ស មរាជយោ ជាតោ សិទ្ធក្កមហាបុរិសស្ស ជយោ ជយម្មជំ ករិស្សាមាតិ នាគា នាគានំ សុបណ្ណា សុបណ្ណានំ ទេវតា ទេវតានំ ព្រហ្មានោ

ព្រហ្មានំ ឧក្សោសេត្វា វិជ្ជាធរា គន្ធិមាលាទិហត្ថា មហាបុរិសស្ស សន្តិកំ
ពោធិបន្តង្គំ អាគមីសុ ។

២០). ឥច្ឆេចំ បន វេទិតព្វំ,

♣ “ ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរីមតោ អយំ!
មារស្ស ច បាមិមតោ បរាជយោ!”
ឧក្សោសយំ ពោធិមណ្ឌោ បមោទិតា
ជយំ តទា នាគគណា មហោសិនោ ។

♣ “ ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរីមតោ អយំ!
មារស្ស ច បាមិមតោ បរាជយោ!”
ឧក្សោសយំ ពោធិមណ្ឌោ បមោទិតា
សុបន្ត្តាសច្យាមិ ជយំ មហោសិនោ ។

♣ “ ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរីមតោ អយំ!
មារស្ស ច បាមិមតោ បរាជយោ!”
ឧក្សោសយំ ពោធិមណ្ឌោ បមោទិតា
ជយំ តទា ទេវគណា មហោសិនោ ។

♣ “ ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរីមតោ អយំ!
មារស្ស ច បាមិមតោ បរាជយោ!”
ឧក្សោសយំ ពោធិមណ្ឌោ បមោទិតា
ជយំ តទា ព្រហ្មគណាមិ តាទិនោ ។

២១). មហាបុរិសោ បន ទសសហស្សីលោកជាតុំ ឧន្តរទេត្វា
អរុណុក្កមនវេលាយ សព្វញ្ញុតញ្ញារណំ បដិវិជ្ជិ ។

២២). ឯទំ អបរិមាណេន សិរិវិភវេន មូជិយមាណេ
នានប្បករេសុ អប្បិយធម្មេសុ បាតុត្តេសុ សព្វញ្ញតំ បដិវិជ្ជិតា
សព្វពុទ្ធានំ អវិជ្ជហិតំ ខណានំ ខណានេសិ ។

២៣). អនេកជាតិសំសារំ សន្នាវិស្សំ អនិព្វិសំ
គហការំ គវេសន្តោ ទុក្ខា ជាតិ មុនប្បនំ
គហការេក ទិដ្ឋោសិ មុនក្កេហំ ន កាហសិ
សព្វា តេ ជាសុកា តក្កា គហក្ខនំ វិសទ្ធិតំ
វិសទ្ធាគេតំ ចិត្តំ តណ្ហានំ ខយមជ្ឈគាតិ ។

ប្រែជាសម្រាយ

តាមលំដាប់លេខរៀងពីលេខ១ដល់លេខរៀងទី២៣ ដូចមានសេចក្តីប្រាប់ខាងក្រោមនេះគឺ៖

១). វិកិរិយានមស្សការថ្វាយបង្គំ នៃខ្ញុំព្រះករុណា ចូរមានដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ
ព្រះអង្គជាព្រះអរហន្តដ៏ប្រសើរ ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវញេយ្យធម៌ទាំងពួង ដោយប្រពៃចំពោះព្រះអង្គ
ឥតមានគ្រូអាចារ្យណាប្រដៅព្រះអង្គឡើយ ។

២). ក្នុងសម័យនោះ ព្រះពោធិសត្វទ្រង់បែរព្រះប្រឹងស្តាប់ គឺខ្នងព្រះអង្គទៅរកដើមពោធិព្រឹក្ស
ឆ្ពោះព្រះភក្ត្រទៅខាងទិសបូព៌ា ទ្រង់តាំងព្រះហឫទ័យយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ថា “ ស្បែកក្តី សរសៃក្តី ឆ្អឹងក្តី
(បើត្រូវស្អូតក្រៀម) ក៏ចូរស្អូតក្រៀមចុះ ទោះសាច់និងឈាមទាំងអស់ក្នុងសរីរៈរាងកាយនេះ ក៏ដោយ
(បើត្រូវរឹងស្អូត) ក៏ចូររឹងស្អូតទៅចុះ បើអាត្មាអញមិនបានដល់នូវសម្មាសម្ពោធក្នុងទីនេះទេ អាត្មាអញ
នឹងមិនរំលាយរំសាយភ្នែកនេះឡើយ” ព្រះអង្គពែននូវអបរាជិតបល្ល័ង្ក គឺព្រះភ្នែកមានជ័យ មានសភាព
នឹងផឹងដែលអ្នកណាមួយ ឬអ្វីមួយនឹងទំលាយមិនបានហើយ ទ្រង់គង់យ៉ាងនឹងផឹងឥតកម្រើក ប្រសិន
បើ រន្ធទាំងរយបាញ់ប្រជុំគ្នាមកក៏ព្រះអង្គឥតស្ទើរបរំភើបឡើយ ។

៣). លំដាប់នោះ ព្រះមហាបុរស ទ្រង់រំពឹងពិចារណានូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ ជាអនុលោមនិង
បដិលោមថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមានព្រោះអវិជ្ជាគឺមោហៈ ងងឹតល្ងង់ជាបច្ច័យឱ្យកើត, វិញ្ញាណកើត
មាន ព្រោះសង្ខារជាបច្ច័យឱ្យកើត, នាមធម៌និងរូបធម៌កើតមាន ព្រោះវិញ្ញាណជាបច្ច័យឱ្យកើត,

អាយតនៈ៦កើតមាន ព្រោះនាមធម៌និងរូបធម៌ជាបច្ច័យឱ្យកើត, ផស្សៈកើតមាន ព្រោះអាយតនៈ៦ជា បច្ច័យឱ្យកើត, វេទនាកើតមាន ព្រោះផស្សៈជាបច្ច័យឱ្យកើត, តណ្ហាកើតមាន ព្រោះវេទនាជាបច្ច័យឱ្យ កើត, ឧបាទានកើតមាន ព្រោះតណ្ហាជាបច្ច័យឱ្យកើត, ភពកើតមាន ព្រោះឧបាទានជាបច្ច័យឱ្យកើត, ជាតិគឺកំណើតកើតមាន ព្រោះភពជាបច្ច័យឱ្យកើត, ជរានិងមរណៈកើតមាន ព្រោះជាតិជាបច្ច័យឱ្យ កើត, (កាលបើបដិច្ចសមុប្បាទជាសម្ភវធម៌ទាំង១២នេះនៅមាន), សេចក្តីសោកសៅ ស្តាយ អាណោះ អាណ័យ ការយំខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ ទោមនស្សតូចចិត្តនិងឧបាយាសៈគឺសេចក្តីចង្អៀតតាន តឹងចិត្ត តែងតែកើតមានឡើងផងដែរ ។

ការកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ ចេះតែមាន (ព្រោះមានធម៌ជាបច្ច័យទាក់ទងគ្នានាំឱ្យ កើតមាន) យ៉ាងនេះឯង (ពុំមានដទៃក្រៅពីនេះឡើយ) ។

៤). កាលបើអវិជ្ជារលត់សូន្យជាវិភាគធម៌ ឥតសេសសល់ហើយ សង្ខារក៏រលត់, សង្ខាររលត់ វិញ្ញាណក៏រលត់, វិញ្ញាណរលត់ នាមធម៌និងរូបធម៌ក៏រលត់, នាមធម៌និងរូបធម៌រលត់ អាយតនៈ៦ក៏ រលត់, អាយតនៈ៦រលត់ ផស្សៈក៏រលត់, ផស្សៈរលត់ វេទនាក៏រលត់, វេទនារលត់ តណ្ហាក៏រលត់, តណ្ហារលត់ ឧបាទានក៏រលត់, ឧបាទានរលត់ ភពក៏រលត់, ភពរលត់ ជាតិក៏រលត់, ជាតិរលត់ ជរានិង មរណៈក៏រលត់, (កាលបើបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ទាំង១២នោះជានិរោធធម៌រលត់អស់ហើយ), សេចក្តី សោកសៅ ស្តាយ អាណោះអាណ័យ ការយំខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ ទោមនស្សតូចចិត្ត និងឧបាយាសៈ គឺសេចក្តីចង្អៀតតានតឹងក្នុងចិត្តក៏រលត់ផងដែរ ។

ការរលត់នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ (តៗគ្នា ព្រោះអស់មានធម៌ជាបច្ច័យនាំឱ្យកើត តទៅទៀត) យ៉ាងនេះឯង (ពុំមែនដទៃក្រៅពីនេះឡើយ) ។

៥). ព្រះមហាបុរស ទ្រង់ជ្រាបនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌នោះហើយ ព្រះអង្គបន្តិចនូវព្រះឧទានវាចា ទាំងឡាយអស់វារៈ៣ដងផង តាមលំដាប់មុនក្រោយក្នុងចន្លោះនៃការរំពឹងពិចារណានូវបដិច្ចសមុប្បាទ ធម៌នោះថា កាលណា បើពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរិយសច្ចធម៌ទាំងឡាយ កើតមានប្រាកដដល់ខីណា សវៈព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ្ជាំងកិលេសឱ្យក្តៅសព្វ អ្នកដុតបំផ្លាញនូវកិលេស កាលនោះឯង សេចក្តីសង្ស័យទាំងអស់នៃខីណាសវៈព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏បាត់សូន្យអស់ទៅ ព្រោះខីណាសវៈព្រាហ្មណ៍ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ទាំងឡាយ គឺចតុរិយសច្ចធម៌ មានទុក្ខសច្ចជាដើម ។

៦). កាលណា បើពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរិយសច្ចធម៌ទាំងឡាយ កើតមានប្រាកដដល់ ខីណាសវៈព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានព្យាយាមញ្ជាំងកិលេសឱ្យក្តៅសព្វ អ្នកដុតបំផ្លាញកិលេសកាលនោះឯង

សេចក្តីសង្ស័យទាំងអស់នៃខ្លឹមសារនៃព្រះហឫណ៍នោះ ក៏បាត់សូន្យអស់ទៅ ព្រោះខ្លឹមសារនៃព្រះហឫណ៍ បានដឹងនូវការអស់ទៅនៃធម៌ជាបច្ច័យទាំងឡាយ ។

៧). កាលណា បើពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌ទាំងឡាយ កើតមានប្រាកដដល់ ខ្លឹមសារនៃព្រះហឫណ៍នោះ អ្នកមានព្យាយាមញ្ជាំងនូវកិលេសឱ្យក្តៅសព្វ ជាអ្នកដុតបំផ្លាញនូវកិលេស (កាលនោះឯង ខ្លឹមសារនៃព្រះហឫណ៍នោះ) បានកំចាត់នូវពួកមារនិងសេនារបស់មារបាន (ក៏ភ្លឺស្វាង) ដូចជាព្រះអាទិត្យញ្ជាំងអាកាសឱ្យភ្លឺច្បាស់ដូចនោះឯង ។

(**យទា ហវេ** ទាំង៣គាថានេះ ជាព្រះឧទានវាចានៃមហាបុរស ។ ក្នុងគម្ពីរបានប្រាប់ នូវសេចក្តីនេះថា ព្រះមហាបុរសទ្រង់បានបន្លឺនូវឧទានវាចានេះ ក្នុងចន្លោះនិងចន្លោះនៃការពិចារណា នូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌ជាអនុលោម និងបដិលោម សាចុះ សាឡើងច្រើនដង ច្រើនសា ។

♠ ដោយហេតុនេះ បើពុទ្ធបរិស័ទអ្នកធ្វើពិធី ពុទ្ធាភិសេកសង្ខេប មិនគិតពីពេលវែងខ្លីទេ គួរ និមន្តព្រះសង្ឃឱ្យលោកស្វាធាយបាលីបដិច្ចសមុប្បាទធម៌១ចប់ រួចស្វាធាយបាលីគាថាតទៅទៀត គឺ៖

យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា ។ វេ ។ **យតោ បដាសាតិ សហេតុធម្មំ** ។ រួចស្វាធាយបាលីបដិច្ចសមុប្បាទធម៌១ចប់ទៀត ហើយស្វាធាយ **យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា** ។ វេ ។ **យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទិ** ។ រួចស្វាធាយបាលីបដិច្ចសមុប្បាទ ធម៌១ចប់ទៀត, ហើយស្វាធាយ **យទា ហវេ បាតុភវន្តិ ធម្មា** ។ វេ ។ **សុរិយោវ ឱតាសយមន្តលិក្ខំ** ។ បើស្វាធាយតាមន័យនេះ ឃើញថាស្វាធាយបាលីបដិច្ចសមុប្បាទ ធម៌៣ចប់ **យទា ហវេ** ក៏៣ចប់ផងដែរ គឺស្វាធាយឆ្លាស់គ្នាក្នុងចន្លោះៗ) ។

៨). គ្រានោះ ព្រះមហាបុរសទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា " បល្ល័ង្ក (ដែលកើតឡើង) ក្នុងថ្ងៃនៃការ ត្រាស់ដឹងនៃពោធិសត្វទាំងឡាយ ដែលបានបំពេញបារមីហើយត្រូវបានមកតថាគត " ព្រះអង្គមានព្រះ បន្ទូលទៅរកទេវបុត្រមារដែលបិតនៅក្នុងទីនោះថា " នែមារ! អ្នកណា ជាសាក្សីក្នុងភាវៈនៃទាន ដែល អ្នកឯងបានឱ្យហើយនោះ? " ។

៩). ទេវបុត្រមារ បានលាដៃឡើងចង្អុលអាងទៅរកពួកវេហ៍ពលថា " ពពួកវេហ៍ពលទាំង អម្បាលនេះ សុទ្ធតែជាសាក្សី " ។

១០). ខណៈនោះ សូរស័ព្ទសំដីនៃមារបរិស័ទ ក៏លាន់ពួកងរំពងឡើងថា ខ្ញុំជាសាក្សី! ខ្ញុំជាសាក្សី សូរស័ព្ទនោះហាក់ដូចជាស្រុតចុះនៃមហាប្រិចពី ។

១១). លំដាប់នោះ ទេវបុត្រមារបានសួរទៅព្រះមហាបុរសថា នែ! សិទ្ធត្ថ អ្នកណាជាសាក្សីក្នុងភាវៈនៃទាន ដែលអ្នកឯងបានឱ្យហើយ? ។

១២). ព្រះមហាបុរសទ្រង់ឆ្លើយថា អ្នកឯងមានសាក្សី ដែលមានចេតនា ក្នុងភាវៈនៃទាន ដែលអ្នកឯងបានឱ្យហើយ ចំណែកខាងយើងក្នុងទីនេះ ឥតមានអ្នកណាមួយ ដែលមានចេតនាជាសាក្សីឱ្យយើងទេ ទានដែលយើងឱ្យហើយក្នុងអត្តភាពដ៏ពិសេសទាំងឡាយ ចូរលើកទុកចុះកុំបាច់យកមកនិយាយអាងឡើយ និយាយតែត្រឹម សត្តសតកៈមហាទាន ដែលកាលយើងស្ថិតនៅក្នុងអត្តភាពជាស្តេចវេស្សន្តរ ប៉ុណ្ណោះក៏បានហើយ មហាប្រិចពីដែលគ្មានចេតនានេះ ជាសាក្សីរបស់យើង លុះព្រះអង្គឆ្លើយតបយ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់បញ្ចេញព្រះហស្តខាងស្តាំពីក្នុងចន្លោះថ្លៃនៃចីពរ ដែលព្រះអង្គឃ្នុំស្រេចស្រាប់ពីនាយមក ទ្រង់សំយុងព្រះហស្តចង្អុលឆ្ពោះទៅតាមមហាប្រិចពី ដោយបញ្ជាក់ថា កាលដែលយើងបិតនៅក្នុងអត្តភាពជា ស្តេចមហាវេស្សន្តរ យើងបានឱ្យ សត្តសតកៈមហាទាន តើមហាប្រិចពីឯងជាសាក្សីមែនឬទេ? ។

១៣). មហាប្រិចពីបានបញ្ចេញសូរស័ព្ទលាន់ពួកខ្លាំងៗ ហាក់ដូចជាសន្ធាប់គំរាមរេហ៍ពលមារ ដោយសម្រែកសន្ធាប់រាប់រយរាប់ពាន់ឡើងថា ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ជាសាក្សីរបស់ព្រះអង្គ! ។

មហាប្រិចពីនេះ បញ្ចេញសូរស័ព្ទដោយសម្តែងអាការៈជាស្រី ដោយហេតុនេះឯង បានជាបោរណាចារ្យ ហៅមហាប្រិចពី ដែលមានសភាពអស្ចារ្យ ក្នុងគ្រាឆ្លើយអាងជាសាក្សីនៃមហាបុរសនោះថា " នាងធរណី " អ្នកខ្លះ ហៅតាមទំលាប់តៗគ្នាមកថា " នាងគង្គីព្រះធរណី " ។

១៤). មិនត្រឹមតែបញ្ចេញសំអាងជាសាក្សីប៉ុណ្ណោះទេ មហាប្រិចពីថែមទាំងឆ្លើយឡើងទៀតថា បពិត្រព្រះសិទ្ធត្ថ មហាទានដែលព្រះអង្គបានឱ្យហើយជាទានដ៏ឧត្តម ។

១៥). កាលដែលមហាបុរស ទ្រង់ពិចារណាហើយពិចារណាទៀតជារឿយៗ នូវទានកាលដែលព្រះអង្គនូវជា ស្តេចមហាវេស្សន្តរ ទ្រង់បានឱ្យជាមហាទានដ៏ឧត្តមនោះ ក៏ស្រាប់តែដំរីឈ្មោះ **គិរីមេខលៈ** មានកំពស់១៥០យោជន៍ ជាជំនិះទេវបុត្រមារនោះ ស្តុតលុតជង្គងចុះចាញ់បារមីទាននៃព្រះអង្គ ។

១៦). មារបរិស័ទ គឺពួកអហ័ពលរបស់ទេវបុត្តមារ ក៏រត់ប្រសាចទៅតាមទិសទីទៃៗពីគ្នា ។

១៧). ពីរនាក់រត់ទៅតាមផ្លូវជាមួយគ្នាពុំមានសោះឡើយគឺរត់ទៅតាមផ្លូវដោយខ្លួនៗពីគ្នា ។

១៨). អហ័ពលមារទាំងនោះ បោះបង់គ្រឿងប្រដាប់ដែលពាក់នៅក្បាល និងគ្រឿងស្លៀកពាក់ រត់ទៅតាមទិសទីទាំងឡាយ ដែលចម្រុះរៀងៗខ្លួន ។

១៩). លំដាប់នោះ ពួកទេវតាទាំងឡាយ បានឃើញអហ័ពលមារកំពុងរត់ប្រសាច ដូចនោះ ក៏ដឹងច្បាស់ថា ហរជ័យបានទៅទេវបុត្តមារ, ឯជ័យជំនះត្រូវបានមកព្រះសិទ្ធក្តមហាបុរស ពួកយើង និងទៅធ្វើជយបូជា ចំពោះព្រះអង្គហើយ បញ្ចេញឧត្តោសនាករព្រះខ្លាំងៗកងរំពងឡើង គឺពួកនាគ ស្រែកប្រាប់នាគផងគ្នា, ពួកគ្រុឌ ស្រែកប្រាប់គ្រុឌផងគ្នា, ពួកទេវតា ស្រែកប្រាប់ទេវតាផងគ្នា, ពួកព្រហ្ម ស្រែកប្រាប់ព្រហ្មផងគ្នា, ពួកពិទ្យាធរ ស្រែកប្រាប់ពិទ្យាធរផងគ្នា, សុទ្ធតែមានហត្ថាកាន់ គ្រឿងបូជា មានគន្ធមាលាជាដើម មូលគ្នាមកកាន់ពោធិបល្ល័ង្កជិតជុំវិញមហាបុរស ។

២០). ពួកពុទ្ធបរិស័ទជ្រាបថា នៅពេលដែលទេវនិយាយមូលមកស្រែកទ្រហឹងអឹងកងថ្វាយពរ ថ្វាយជ័យបូជាចំពោះព្រះមហាបុរសនោះ ព្រះអង្គក៏ចារាញលោកចងក្រងបាលី៤គាថានេះ សម្រាប់ ស្វាធាយក្នុងពិធីពុទ្ធាភិសេក រម្លឹកដល់រឿងដែលព្រះមហាបុរស បានសម្រេចអនុត្តរសម្មាសម្ពោធិ ។

ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរិមតោ អយំ!, មារស្ស ច បាមិមតោ មរាជយោ! ព្រះពុទ្ធ មានសិរិទ្រង់ឈ្នះហើយ! មារមានចិត្តបាបចាញ់ព្រះអង្គហើយ! (សម្រាប់ឱ្យពុទ្ធបរិស័ទបន្តិ ជយយោស នេះ ថ្វាយសាធុការពរ ចំពោះព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី ក្នុងពិធីធ្វើពុទ្ធាភិសេក) ។

២១). ឯព្រះមហាបុរសទ្រង់ញ៉ាំងលោកធាតុទាំង១ម៉ឺន ឱ្យកម្រើករំពើបហើយ លុះដល់វេលា អរុណជិតរះនៃថ្ងៃ១រោច ខែពិសាខ ព្រះអង្គក៏បានត្រាស់ដឹងនូវព្រះសព្វញ្ញត្តញ្ញាណនេះឡើង ។

២២). ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធ កាលដែលទេវនិយាយថ្វាយជយយោស និងគ្រឿងបូជាដោយសិរិភព គឺសម្បត្តិសិរិប្រមាណពុំបានយ៉ាងនេះ កាលដែលអច្ឆរិយធម៌ទាំងឡាយ មានប្រការផ្សេងៗ កើតមាន ប្រកដឡើងហើយ ព្រះអង្គក៏បានត្រាស់ដឹងនូវសព្វញ្ញត្តញ្ញាណហើយ ទ្រង់បន្តិព្រះឧទានវាចាដែល ព្រះពុទ្ធគ្រប់ព្រះអង្គ (ទើបបានត្រាស់ភ្លាមៗ) ទ្រង់ពុំដែលបោះបង់គឺព្រះអង្គពុំដែលខានបន្តិឡើយ ។

២៣). ព្រះអង្គទ្រង់បន្លឺនូវព្រះឧទានវាចាដូច្នោះថា៖ កាលដែលតថាគត កំពុងស្វែងរកជាងឈើ គឺតណ្ហាជាអ្នកធ្វើនូវផ្ទះគឺអត្តភាពរបស់តថាគត កាលដែលមិនទាន់បានជួបប្រទះនៅឡើយ តថាគត តែងតែអន្ទោលទៅកាន់សង្សារវដ្តរាប់ជាតិ ជាអនេក (ម្លោះហើយ) ជាតិក៏តែងតែនាំសេចក្តីទុក្ខមកឱ្យ តថាគតរឿយៗ ឥតស្រាកស្រាន្តឡើយ, នៃជាងផ្ទះ ឥឡូវនេះ តថាគត រកអ្នកឃើញហើយណា!, ពីនេះតទៅ អ្នកឯងអស់ធ្វើផ្ទះគឺអត្តភាពឱ្យតថាគត បានទៀតហើយ បង្កង់គឺកិលេសដ៏សេសទាំង ឡាយរបស់អ្នកឯង តថាគតបានកាច់បំបាក់អស់ទៅហើយ ទាំងកំពូលផ្ទះគឺអវិជ្ជា ដែលអ្នកឯងធ្វើរួច ហើយ (នោះ) តថាគត ក៏បានកំចាត់បង់ហើយ ឥឡូវនេះ ចិត្តរបស់តថាគតបានដល់ព្រះនិព្វាន ដែលបានប្រាសចាកសង្សារហើយ តថាគតបានត្រាស់ដឹងនូវព្រះអរហត្តដែលជាធម៌ក្ស័យទៅនៃតណ្ហា ទាំងឡាយ ចាប់ពីពេលនេះទៅអ្នកឯងលែងបានបញ្ជានូវតថាគតទៅទៀតហើយ ។

លុះព្រះភិក្ខុសង្ឃស្វាធាយបាលីឧទានគាថានេះចប់ហើយ លោកអាចារ្យផ្នែកខាងគ្រហស្ថ ម្នាក់ បានសូត្រឱ្យអ្នកទាំងអស់គ្នាថាតាមព្រមៗដូច្នោះថា៖

ជយោ ហិ ពុទ្ធស្ស សិរីមតោ អយំ! “ ព្រះពុទ្ធមានសិរីទ្រង់ឈ្នះហើយ! ”,
មារស្ស ច បាមិមតោ បរាជយោ! “ មារមានចិត្តបាបចាញ់ព្រះអង្គហើយ! ” ។

សូត្រតាមអាចារ្យឱ្យព្រមៗគ្នា ឱ្យបានគ្រប់៣ដង, សូត្របណ្តើរ បាចសាចគន្ធបូជាថ្វាយព្រះពុទ្ធ រូបអង្គថ្មីបណ្តើរ ។ បន្ទាប់មកពុទ្ធបរិស័ទសូត្រធម៌ នមស្សការព្រះរតនៈត្រ័យ ដូចទំលាប់សព្វដង ទើបសន្មតិថាចប់ ពិធីពុទ្ធាភិសេក សង្ខេបត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ ។

ពិធីចំអិន និងការថ្វាយមធុបាយាស

♣ បើពុទ្ធបរិស័ទត្រូវការធ្វើពិធី ពុទ្ធាភិសេកពិស្តារ ជាពិសេសប្លែកពីពិធីដែលធ្លាប់ធ្វើរៀងមក នោះត្រូវធ្វើអស់រយៈកាល៣យប់៣ថ្ងៃគឺពីថ្ងៃ១៤កើត ១៥កើត និងថ្ងៃ១រោច នៃខែពិសាខ តាមទំលាប់ ដែលធ្លាប់ធ្វើពីសម័យបុរាណមក ទោះបីនៅក្នុងឆ្នាំណាក៏ដោយ ។

នៅវេលារសៀលនៃថ្ងៃ១៤កើត ត្រូវរៀបចំគ្រឿងពុទ្ធបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី ធ្វើរាជវតីខ្នាត តូច២ម៉ែត្រ, មាន៤ជ្រុងស្មើគ្នា នៅលើទីដីដ៏ស្អាត មិនឆ្ងាយប៉ុន្មានពីទីតំកល់ព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មីនោះ ដោយមានទង់និងឆ័ត្ររួត ដែលធ្វើដោយក្រដាសពណ៌ផ្សេងៗដោតដង្ហែ ជុំវិញព្រះរាជវតីនោះ មាន ចង្ក្រានចំកណ្តាលព្រះរាជវតី និងខ្លះស្ពាន់ ឬខ្លះដែកជំទើរមួយ និងជ្យុងសម្រាប់ដុតចំអិន មធុបាយាស កុំឱ្យមានផ្សែងដូចអុស ។

♠ នៅវេលាយប់ថ្ងៃ១៤កើតនោះ ចាប់តាំងពីម៉ោង៥ ឬម៉ោង៨ល្ងាច ទៅដល់ម៉ោង៣ជិតភ្លឺ ស្រ្តីចាស់ក្មេងច្រើននាក់ នាំគ្នាបកគ្រប់ស្រូវដំណើបឱ្យបានជាអង្ករ កុំឱ្យមានបាក់សូម្បីតែ១គ្រាប់, ឱ្យបានចំនួនល្មមដល់ការចម្អិន មធ្យមបាយសោក ប្រសិនបើពូកជាពំនូតៗ ឱ្យល្មមពមកើតឱ្យបាន ចំនួនគ្រប់៤៩ ពំនូត កុំឱ្យខ្វះឡើយ ។

លុះដល់វេលាម៉ោង៤ព្រឹកនៃយប់ថ្ងៃ១៤កើតនោះ ស្រ្តីទាំងអស់នាំគ្នាជុំគ្រឿង ដោយមានទឹក ដោះគោកប៉ុង ស្ករក្រាម ឬស្ករសក់បាន ស្ករអំពៅបន្ទះៗក៏បាន ត្រូវយកកាំបិតស្អាតចិតឱ្យល្អិត ទឹកឃ្នុំ គ្រាប់ក្រវាញ ដែលបុកឱ្យល្អិតផងនោះ និងផ្លែដីប្លឺក្រៀម ដែលបានយកមកបុកឱ្យល្អិតផងដែរ (បុកហ្មត់ផងគឺគ្រាប់ក្រវាញ និងផ្លែដីប្លឺទាំង២មុខនេះ) យកតែបន្តិចៗ កុំឱ្យយកច្រើនហួសប្រមាណ មានអំបិលផង យកតែបន្តិចបានហើយ ។

ត្រូវយកគ្រឿងទាំងអស់នេះ មកជុំជាមួយនិងអង្ករដំណើបដែលបកហើយនោះ ដាក់ក្នុងខ្លះ ហើយលាយទឹកឱ្យល្មមកើតជា មធ្យមបាយ សោះឡើងទឹកខាប់ កាលបើឆ្អិនស្រេចហើយ ឱ្យល្មមពូក ជាពំនូតបាន ។ ការចម្អិននេះ ត្រូវឱ្យនាងកញ្ញា២នាក់ ជាអ្នកចម្អិន ឱ្យកូរបង្វិលជាទក្ខិណា គឺកូរពីស្តាំ ទៅខាងឆ្វេង ដូចគេដើរប្រទក្សិណអ្វីៗនោះដែរ ។

ត្រូវកូរបណ្តើរមើលភ្លើងបណ្តើរ កុំឱ្យភ្លើងដែលដុតជូងនោះឆេះខ្លាំង គឺត្រូវបន្ថយភ្លើងជាដរាប ចម្អិនដោយប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ច កុំឱ្យមធ្យមបាយសោះនោះ មានក្លិនឆ្លៀម ឬខ្លោច នៅពេលដែលកំពុងចម្អិន នោះឯង ត្រូវមានបុរស៤នាក់ ដែលតែងខ្លួនធ្វើជា លោកបាលមហារាជទាំង៤ដើរ ប្រទក្សិណក្រឡឹង ជុំវិញព្រះរាជវតី ដើរក្រឡឹងច្រើនបកច្រើនសា ត្រាតែមធ្យមបាយសោះឆ្អិនស្រេចដោយប្រពៃ ។ លុះ មធ្យមបាយសោះឆ្អិនស្រេចហើយ នៅពេលដែលអរុណរះភ្លឺច្បាស់នៃថ្ងៃ១៥កើត ខែពិសាខនោះ នាងកញ្ញាទាំង២នាក់ ដួសដោះនូវមធ្យមបាយសោះដាក់ក្នុងបានគ្របពិសេស តំកល់បានលើតោកទឹក មាស ឬតោកខ្យង ឬក៏ដាក់ព្យាប់ ពុំនោះទោះតំកល់លើពានជំទើរក៏បាន ប្រសិនបើមានមាស ឬបានប្រាក់កាឡៃមាស ក៏ជាការប្រពៃណាស់ សមនឹងលំអានរឿងថា “ ភាជនីមាស ” ពុំចាំបាច់ តំកល់លើតោកពានជំទើរឡើយ ។ នាងកញ្ញាម្នាក់ទូល មធ្យមបាយសោះ ដើរមុនហើយសន្មតិនាងនេះថា “នាងសុជាតា ” ជាបុត្រីនៃសេនកុដុម្ពី នៅសេនានិគម ឯនាងកញ្ញាម្នាក់ទៀតដើរពីក្រោយបន្ទាប់គ្នា ឥតទូល ឬកាន់អ្វីនោះទេ គឺសន្មតិថា នាងបុណ្ណាទាសី នៃនាងសុជាតា ។

កញ្ញាម្នាក់នេះដើរសំរៀមៗមិនរលះរលាំងទេ ស្រ្តីទាំងអស់ក្រៅពីកញ្ញាទាំងពីរនាក់ ដើរហែពី ក្រោយ ឱ្យឃ្លាតឆ្ងាយបន្តិច ។ លុះកញ្ញាទាំង២នាក់ បានមកដល់ទីតំកល់ព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី ក៏ដាក់

មធ្យមបាយាស ឱ្យចំចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះពុទ្ធរូបហើយ លុតជង្គង់ក្រាបថ្វាយបង្គំហើយលើកហត្ថាប្រណម្យ បញ្ចេញវាចាថ្វាយនូវ មធ្យមបាយាសនេះថា “ ខ្ញុំម្ចាស់ សូមថ្វាយនូវមធ្យមបាយាសនេះ ចំពោះព្រះភគវន្ត! សូមទ្រង់មេត្តាទទួលដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ! ” ។

លុះដល់ពេលព្រលប់ថ្ងៃ១៥កើត ខែពិសាខ ពុទ្ធបរិស័ទត្រូវធ្វើពិធី ពុទ្ធាភិសេក តាមលំដាប់ រហូតទៅដល់អរុណោទ័យនៃថ្ងៃ១រោច ខែពិសាខ ។ នៅថ្ងៃ១រោច ខែពិសាខនោះឯង ពុទ្ធបរិស័ទត្រូវធ្វើ ពិធីឆ្លង បុណ្យពុទ្ធាភិសេក តាមការគូរដល់សទ្ធាជ្រះថ្លា ដោយការអង្កាសចង្កាន់ពេលព្រឹក និងចង្កាន់ ពេលថ្ងៃត្រង់ ដើម្បីប្រគេនដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃជាទក្ខិណាសង្ឃគតាទាន និងការនិមន្តព្រះធម្មកថិក សម្តែងធម៌ទេសនា ក្នុងថ្ងៃនោះផងទៀតក៏បាន ។

គួរពុទ្ធមាមិកជនជ្រាបថា ពិធីបែបនេះ ពុំមែនងាយធ្វើកើតទេ បើបែបជាធ្វើកើត ក៏ជាបុណ្យ កុសលពិសេស និងគួររីករាយណាស់ ។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយទៅវិញ បើពុំបានគិតរិះរេឱ្យបានហ្មត់ចត់អំពី ចេតនានៃអ្នកធ្វើពិធីបែបនេះទេ ក៏បែរជាកកលនឹងយល់ឃើញថា ប្រហែលគ្នាឬដូចគ្នានឹងរឿងល្ខោន ឬក៏រឿងភាពយន្តទៅវិញទេនោះ?, ឯតាមការពិត ពុំមែនដូច្នោះឡើយ ព្រោះពិធីពុទ្ធាភិសេក បែបនេះ កើតឡើងអំពីចេតនា ជាកាមាវចរកុសលសុទ្ធសាធ បើពុទ្ធបរិស័ទអាចធ្វើបានក៏ជាការគួរធ្វើចុះ ។

ដើម្បីជាអ្នកថែរក្សាការពារនូវប្រពៃណីជាតិរបស់ខ្លួនផង និងវិស័យនៃព្រះពុទ្ធសាសនានោះ ផង ។ ហេតុនេះ បុរាណចារ្យ បានចងក្រងឡើង ដើម្បីទុកឱ្យកុលបុត្រខ្មែរគ្រប់ជំនាន់ បានឃើញ បានយល់នូវវប្បធម៌របស់ខ្លួនពិតប្រាកដមែន ។

សូមបញ្ជាក់ អំពីពិធី ដែលពុំគួរធ្វើ មានដូចខាងក្រោមនេះគឺ៖

- ១). កុំឱ្យយកកន្ត្រៃ ឬកាំបិតកោរវាស ជន្ល ហាក់ដូចជាការកាត់ព្រះកេសាព្រះ ដ្បិតព្រះពុទ្ធរូប អង្គថ្មីនោះ គឺជាងគេបានសាងរួចសព្វគ្រប់ស្រេចអស់ហើយ ។
- ២). កុំប្រើពិធីបើកព្រះនេត្រព្រះ ដ្បិតព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មីនោះ គឺជាងគេបានសាងឱ្យមានព្រះ នេត្រទាំង២រួចស្រេចទៅហើយ ។

៣). កុំយកអំបោះចងព្រះពុទ្ធរូបចាស់ ទាញមកទាក់ភ្ជាប់នឹងព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី ដ្បិតអំបោះនោះ ពុំអាចស្រូបយកបានទាំង៣០ពីព្រះពុទ្ធរូបអង្គចាស់មកអង្គថ្មីនោះទេ ។ ការយល់បែបនេះ ជាទំលាប់របស់បុគ្គលខ្លះ ដែលធ្លាប់តែធ្វើខុសយ៉ាងនេះ គឺលើសពីការពិតឆ្ងាយណាស់ ពុំគួរធ្វើដូច្នោះឡើយ នាំឱ្យខាតបុណ្យកុសលខ្លួនឯងផង និងដឹកនាំអ្នកដទៃខុសទៅវិញនោះផង ។

៤). ដុតធ្លុបថ្វាយព្រះពុទ្ធរូប ត្រូវដុតថ្វាយដោយគោរព កុំដុតឱ្យទាល់តែហុយផ្សែងទៅលើព្រះ ឬឆេះឆាបកំដៅភ្លើងទៅលើព្រះពុទ្ធរូបនោះឡើយ ។

៥). កុំឱ្យមនុស្សអ្នកក្រម៉ាច់កំប្លែង ឬមនុស្សកំពុងស្រវឹងសុរា តែងខ្លួនធ្វើជាទេវបុត្តមាន មកស្រែកគម្រាមព្រះ ដោយសម្តែងកាយវិការ និងសំដីពុំសមរម្យ ឬមិនគោរពទៅរកព្រះឡើយ ។

៦). ពិធីណាក៏ដោយ ដទៃក្រៅពីពិធីផ្គាំផ្គងខាងលើនេះ ពុទ្ធបរិស័ទពុំត្រូវធ្វើពិធីនេះឡើយ ដ្បិតថា **ពុទ្ធន្តោ អគារវតត** ប្រែថា គឺការមិនគោរពចំពោះព្រះពុទ្ធ ទៅវិញ ។ បើមិនគោរព ចំពោះព្រះពុទ្ធហើយ ក៏ឈ្មោះថា មិនគោរពនូវព្រះធម៌ និងព្រះសង្ឃផងដែរ ហើយអ្នកដឹកនាំ ឬអ្នកធ្វើការរាជការគឺអ្នកធ្វើការធំៗ គួរយើងគោរពឱ្យសមឋានៈជាពុទ្ធសាសនិកជនផងដែរ ។

ចប់ របៀបធ្វើពិធី បុណ្យពុទ្ធនិសេក ប៉ុន្មោះ!!!

វត្តពោធិកាវាម នៃ ពុទ្ធិកសមគមខេមរមណ្ឌល អូត្តារ៉ា
ថ្ងៃ៥រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំ ជូត សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៥២
ត្រូវនឹងថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៩

ដោយ ភិក្ខុភិក្ខុមុនី អុំ ឆេជ,
អតីតសមណសិស្ស នៃ ពុទ្ធិកវិទ្យាល័យ ទុតិយភូមិ អ៊ឹង ធួង ក្រុងបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង

សសស ♠♠♠ ័័័័័័
សូមអរគុណ !!

♣ លុះព្រះសង្ឃសូត្រចប់ហើយ ដល់ពេលភ្លឺស្រាងៗឱ្យដួសចង្កាន់ មធ្យាយាស ដាក់តំកល់ នឹងភាជន៍មាស ហើយឱ្យស្រី៣នាក់ ស្លៀកហូលពាក់ស យកមធ្យាយាសចូលទៅថ្វាយព្រះអង្គ ឱ្យម្នាក់ទូលចង្កាន់ មធ្យាយាស ម្នាក់ទូលគ្រឿងទឹក ម្នាក់ទូលគ្រឿងស្លា ។ លុះទូលទៅដល់មុខព្រះ ភក្ត្រព្រះអង្គហើយ ឱ្យលុតជង្គង់ថ្វាយបង្គំពាង ហើយលើកបន្ទូលឡើង ទើបឱ្យសូត្រដូច្នោះថា៖

នាងសុជាតា ថ្វាយមធ្យាយាស ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

កំណាព្យ បទកាកគតិ

សម្រាប់សូត្រពេលធ្វើ បុណ្យពុទ្ធាភិសេក

ទី១).	នាងសុជាតា ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ	មានចិត្តជ្រះថ្លា ដែលជិតបានត្រាស់ រកអ្វីប្រៀបគ្មាន ។	ថ្វាយមធ្យាយាស នាងអរខ្លាំងណាស់
	នាងលុតជង្គង់ ថ្វាយមធ្យាយាស	ដៃនាងកំបង់ ដល់ព្រះទ្រង់ញាណ រួចចាត់បំណន់ ។	ទ្រភាជន៍មាសមាន លាតលាឱ្យបាន
	រណ្តាប់នោះណី ទាំងគ្រឿងទិព្វតាំង	នាងបុណ្ណាទាសី អប់ទឹកកណ្តី ថ្វាយព្រះទេសពល ។	ថ្វាយឧសកៈវាទា នាងមានសោភ័
ទី២).	អណ្តាប់នោះណា សឹងគ្រឿងទិព្វគន្ធន្ត	នាងស្រីសុជាតា ពេញទាំងភាជន៍មាស បីដងស្រេចដល់ ។	ថ្វាយមធ្យាយាស ទើបនាងអង្គាស
	លាយបានកងចក្រ ស្តេចសោយបាយាស	ទ្រង់ព្រះបុរសលក្ខណ៍ ឥតឯសំណល់ លើកឡើងអធិដ្ឋាន ។	បញ្ចង្កអស់គល់ ទើបស្តេចតំកល់

ទី៣). អណ្តាប់នោះណា នាងតែសាខា ថ្វាយមធុបាយាស
សឹងគ្រឿងទន់ទិព្វ ពេញទាំងភាជន៍មាស នាងលើកអង្កាស
ថ្វាយព្រះទេសពល ។

♠ សូត្រ៣ចប់ក៏បាន, មួយចប់ក៏បាន នូវកំណាព្យទាំង៣ខាងលើនេះ ហើយយកមួយណា
ក៏បាន ដើម្បីទៅតាមសេចក្តីត្រូវការ, រួចឱ្យលើកចូលទៅថ្វាយព្រះពុទ្ធរូបអង្គថ្មី លុះថ្វាយរួចហើយ
ទើបឱ្យយកទឹកអប់ត្រឡប់នូវគន្ធពិដោរមកស្រង់ព្រះអង្គ កាលនឹងស្រង់នោះឱ្យសូត្រដូច្នោះថា៖
តេ ពុទ្ធាវទានេ នហោ ឥន្ទំ ន មឃ្នំ ហោហិ (សូត្រ៣ចប់ហើយស្រង់ព្រះទៅហោង)
។ លុះស្រង់រួចស្រេចហើយ កាលណា ទើបព្រះអង្គឆាន់នូវចង្កាន់ **មធុបាយាស** អស់សំណល់ បរិបូណ៌
ស្តប់ស្តល់ ដល់កាលត្រាស់នោះណា ដូចមានកំណាព្យសម្រាប់សូត្រខាងក្រោមនេះគឺ៖

ទី៤). ព្រះអង្គបានស្រេច	ក្សិណនោះសារពេជ្រ	បានត្រាស់ប្រាជ្ញា
ជុសរត្នបល្ល័ង្ក	ទែនទាំងសុវណ្ណា	សឹងរត្នរក្ខា
	កើតដោយបារមី ។	
ទើបពោធិព្រឹក្ស	លំពង់លាស់ស្លឹក	ពណ៌ស្រស់ខៀវខ្ចី
ក្រោយរត្នបល្ល័ង្ក	បាំងព្រះជិនស្រី	ពន្លឺរស្មី
	រន្ទាលទែងទុំ ។	

កំណាព្យទី៤នេះ បុរាណចារ្យលោកឱ្យសូត្រតែមួយចប់ជាការស្រេច លុះសូត្រចប់ហើយ
ទើបសូត្រកំណាព្យមួយទៀតគឺ បទុមថ្វាយផ្កាឈូក បើគ្មានផ្កាឈូក ឬផ្កាម្លិះក៏បានដែរ ព្រោះគិតទៅ
តាមស្រុក ប្រទេស, ប្រសិនបើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាគឺមានផ្កាឈូកជាច្រើន និងពេលវេលាក៏ច្រើនផង
ដែរ, ចំណែក ឯពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានរស់នៅបរទេស ក្រៅពីកម្ពុជាគឺថាមិនមានពេលវេលាធ្វើដូចនៅ
ស្រុកខ្មែរនោះទេ គ្រាន់តែបានធ្វើពិធីសង្ខេបប៉ុណ្ណោះ ដូចជានៅក្នុងប្រទេស **កាលាជា** ជាដើម ។

ដោយយល់ឃើញថា របៀបធ្វើបុណ្យពុទ្ធាភិសេក មានសភាពអស្ចារ្យ ទើបប្រមូលរៀបរៀង
ឡើង ដើម្បីចែកជូនដល់ពុទ្ធបរិស័ទទូទៅ គ្រាន់បានដឹង បានយល់ ព្រោះនៅក្នុងអត្ថបទនេះ មាន
កំណាព្យ សម្រាប់សូត្រ ដោយមានវគ្គឃ្លាត្រឹមត្រូវទៅតាមលំដាប់បទនីមួយៗ ។

អាស្រ័យដូចបានរៀបរាប់មកនេះ សូមករិបណ្ឌិតទាំងឡាយ មេត្តាជួយកែសម្រួលឱ្យមាន
រសធម៌ដ៏ឧត្តម និងមានសុពលភាពជាងនេះ ។

**បទបទុម ថ្វាយផ្កាឈូក សូត្របែបលំឱនបុរាណ
សម្រាប់សូត្រពេលធ្វើ បុណ្យពុទ្ធាភិសេក
កំណាព្យ បទព្រហ្មគីតិ**

ទី៥). បទុមក្រព័រីក មានចិត្តត្រេកកាច់មកថ្វាយ
បទុមក្រព័រីចាយ កាច់មកថ្វាយកបកេសរ ។
បទុមក្រព័រីល្អ កបកេសរបទុមវត្ត
វន្ទាបង្កោនអង្គ លើកំបង់ទាំងគួរគ្រប់ ។
ម្រាមដៃខ្ញុំទាំងដប់ បបោសច្រើបនូវក្រចក
បីដូចវាល់ត្របក កេសរផ្កាឈូកក្រព័រី ។
យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នា លើកហត្ថាថ្វាយបង្គំ
កេសរនឹងបទុម ថ្វាយបង្គំព្រះជិនស្រី ។

ទី៦). បទុមក្រព័រីក មានចិត្តត្រេកកាច់មកថ្វាយ
បទុមក្រព័រីសាយ បង្ហាច់កាយកបកេសរ ។
លុតលើកទាំងទស្សករ ប្រណម្យដោមលើសិរសី
បង្គំគុណកែវបី ខ្ពស់លើសលុបត្រៃលោកា ។

ក្នុងបទទី៥និងទី៦នេះ សម្រេចទៅលើអ្នកសូត្រយកមួយណាក៏បាន តាមតែចំណង់របស់អ្នក
សូត្រ ហើយបុរាណចារ្យលោកឱ្យសូត្រតែមួយចប់ជាការស្រេច ។

**សម្រាប់សូត្រក្នុងពិធីធ្វើ បុណ្យពុទ្ធាភិសេក
កំណាព្យបុរាណ បទកាកគតិ**

បទផ្កាញ៉ាមរ កាលព្រះអង្គចេញសាខបព្វជ្វា

ទី៧). នាកាលអប្រាត្រ ស្តេចនឹកអនាថ អាណិតឥតស្បើយ
ទ្រង់ស្រែកផ្តាំថា កុមារកូនអើយ ឱពុកលាហើយ
យាត្រាទៅបួស ។
អ្នកនៅនឹងម្តាយ ឱ្យសុខសប្បាយ កុំបីមានមោះ

រោគាព្យាធិ	អ្វីបន្តិចសោះ ដល់កូនពុំងា ។	កុំឱ្យមានមោះ
ទ្រង់បរសេះទៅ ទេវតាបើកស្រាប់	ហើយកាត់សំដៅ សម្រាប់រាជា ស្រែផ្កាកូនថា ។	ទៅឯក្លោងទ្វារ ស្តេចដល់ក្លោងទ្វារ
រាហុលកូនប្រុស កុំឱ្យមានរោគ	នៅនឹងម្តាយចុះ អ្វីមកពាធា ទៅបព្វជ្ជាហើយ ។	ឱ្យបានសុខា បិតាសូមលា
ឱ!ប្រុសពន្លក មិនសមបិតា	អ្នកទើបកើតមក យាត្រាចោលឡើយ រក្សាបុត្រភ្លា ។	ថ្ងៃនេះកូនអើយ គួរនៅកៀកកើយ
ឥឡូវបិតា ក្រសោបឱបបី	មកនេះប្រាថ្នា បបោសអង្កា ទៅបព្វជ្ជាណា ។	នឹងបុត្រពុំងា រួចហើយនឹងលា
ឥឡូវម្តាយអ្នក ហត្ថម្លាងធ្វើខ្នើយ	លើកហត្ថម្លាងដាក់ ឱ្យអ្នកកើយណា ខុសអាជ្ញាហើយ ។	ពាក់លើឱវា គ្រានោះបិតា

ចប់កំណាព្យទី៧

កាលព្រះអង្គទ្រង់ផ្លាញ់មារ កំណាព្យបុរាណ បទពាក្យ៧

- ទី៨). ថ្លែងកាលសម្តេចព្រះគោត្តម
ទុក្ខរកិរិយាដោយឃ្នាតខ្លី
អស់ពេលវេលាប្រាំមួយឆ្នាំ
ក៏មិនសម្រេចពោធិញ្ញាណ
ទ្រង់យល់ថាការកាន់តឹងហួស
មិនអាចសម្រេចប្រយោជន៍អ្វី
ដូចជាចារប៊ុរីតខ្សែតឹង
- ខិតខំបំពេញព្រះបារមី
ដើម្បីបានត្រាស់ពោធិញ្ញាណ ។
អត់ធ្មត់ស៊ូទ្រាំដោយក្លាហាន
ទើបបានពិនិត្យគិតជាថ្មី ។
ជ្រលួសហេតុផលជាប្រក្រតី
ឱ្យបានតែក្តីទុក្ខវេទនា ។
នាំឱ្យដាច់ភឹងមិនបានការ

តែបើធ្វរពេកហួសធម្មតា
 ផ្លូវល្អគឺផ្លូវជាកណ្តាល
 អាត្មាគួរផ្លាស់ផ្លូវទីទៃ
 ទុក្ខរកិរិយាតឹងតែងណាស់
 យល់យ៉ាងនេះហើយព្រះវិចិត្រ
 ទ្រង់យាងបិណ្ឌបាត្រដូចសព្វកាល
 មានព្រះពលកាយល្អឧត្តម
 ក្រោយពីឆាន់មធុបាយាស
 នាងសុជាតាថ្វាយភូធរ
 ថ្ងៃ១៥កើតខ្នើតបុណ្ណមី
 ថ្ងៃពុធឆ្នាំវកព្រះធម្មិក
 លើព្រះរតនៈបល្ល័ង្ក
 ផុសឡើងទទួលព្រះទ្រង់ញាណ
 ទ្រង់តាំងអភិជ្ជានជាច្រើន
 នឹងមិនដកភ្នែកពែននេះនៃ
 ពួកទេពនិករអមរមេយ
 បាចសាចផ្កាភ្លឺថ្វាយភូធរ
 កាលនោះក្រុងមារាធិរាជ
 ដឹងច្បាស់ថាអង្គព្រះសម្មា
 សុទ្ធតែប្រដាប់ដោយអាវុធ
 មកជួបជុំគ្នារាប់កោដិលាន
 ឯអង្គមារាជាចមពល
 មកជួបជុំគ្នាហើយទើបអាត្មា
 កំពស់មួយរយហាសិបយោជន៍
 ឈ្មោះគ្រីមេខលស្តល់ស្តីមស្តៃ
 ហត្ថាមួយពាន់កាន់អាវុធ
 សន្ធាប់ប្រាមប្រាប់ពលនិករ
 តែយើងកុំទៅចំពីមុខ

ក៏មិនបានការដូចគ្នានៃ ។
 មិនធ្ងន់មិនស្រាលគឺល្មមលៃ
 គឺផ្លូវល្អមលៃប្រពៃពិត ។
 មិនឃើញបានត្រាស់ធម៌ពិសិដ្ឋ
 ក៏ឈប់ប្រព្រឹត្តទុក្ខរកម្ម ។
 កាន់ផ្លូវកណ្តាលយ៉ាងមធ្យម
 សម្មហាត់ចិត្តពិនិត្យធម៌ ។
 ចង្កាន់វិសេសវិសិដ្ឋល្អ
 ស្តេចចរមកដើមពោធិព្រឹក្ស ។
 វិសាខមាសីនក្ខត្តបូក្ស
 ស្ទឹងស្មាធិរំលឹកកម្មដ្ឋាន ។
 រំលេចក្បាច់ចាំងល្អចំណាន
 ឱ្យបានគង់ត្រាស់ព្រះធម៌ថ្លៃ ។
 បើមិនសម្រេចព្រះញាណញេយ្យ
 ហើយទ្រង់រំពៃរំពឹងធម៌ ។
 ច្រើនក្រែកអនេកសឹងត្រេកអរ
 ស្រែកថ្វាយពរជ័យគ្រប់ៗគ្នា ។
 គំនិតកំណាចកាចមហិមា
 ទើបភ្នុំសេនាពលទាហាន ។
 ចិត្តមុតអង់អាចនិងក្លាហា
 និម្មិតក្លែងប្រាណគ្រប់ៗគ្នា ។
 យង់យល់សកលពលយោធា
 លីលាគង់លើគម្រៃន្ទជ័យ ។
 លន្លោចដល់នានភាល័យ
 ធំក្រែសម្បើមឆ្នើមកុញរ ។
 គ្រឿងយុទ្ធកៅទណ្ឌនឹងធូសរ
 ចូរយើងចេញចរប្រញាប់វៃ ។
 ត្រូវលុកពីក្រោយស្រួលវិលវៃ

ព្រោះព្រះសិទ្ធិត្តមានបុណ្យក្រៃ
 ពលមារកាលទើបទៅទៀបជិត
 ទោះមារបង្ខំអម្បាលមាណ
 មារាធិរាជខឹងពេកណាស់
 បណ្តាលជាភ្លៀងអាវុធ
 តែមិនអាចធ្វើពោធិសត្វ
 អាវុធទាំងនោះប្រែក្រឡាស់
 វេទមន្តយន្តយុទ្ធអាវុធសព្វ
 យក្សអស់ចំណេះចង់រុញវា
 ទើបស្រែគំរោះទ្រគោះស្តី
 បើរឹងទទឹងនឹងអន្តរាយ
 ចុះពីលើបល្ល័ង្ករតន៍ឆាប់ៗ
 ម្តេចក៏ចោរក្បត់អត់គំនិត
 ធម្មិកទ្រង់ឆ្លើយដោយមេត្រី
 បន្ទូលភរម្យសមពិរោះ
 ខ្លួនយើងកសាងស្នាងចរិយា
 អ្នកពោលដូច្នោះខុសសេចក្តី
 ទើបមារឆ្លើយតបកបវាទី
 សុទ្ធសឹងដឹងព្រហ្មសម័ដ្ឋហ្មង
 យើងខ្ញុំដឹងពិតសព្វសេចក្តី
 បល្ល័ង្កកើតឡើងដល់ក្សត្រា
 មារមានឱកាសឆ្លាស់ឆ្លងឆ្លើយ
 គេឆ្លើយត្រូវការទាំងផែនដី
 ឯអង្គពង្សជាតិព្រះមុនី
 បុណ្យដែលយើងសាងសំអាងផ្ទាល់
 កាលនោះផែនដីញ័រកក្រើក
 ទូលទាស់តបស្នងសងវាចា
 ខ្ញុំបានចាំជាក់ព្រះចក្រពង្ស

យើងត្រូវលកលែចាប់ឱ្យបាន ។
 បែរជាភ័យភិតមិនក្លាហាន
 ក៏នៅមិនហ៊ានចិត្តរុញវា ។
 សម្តែងតេជៈបូទិ្ធនានា
 ជាខ្យល់ជាភ្លៀងជានន្ទៈ ។
 ឱ្យជួបវិបត្តិវិប្បល្លាស
 ក្លាយផ្លាស់ជាភ្នំផ្កានានា ។
 ត្រឡប់ប្រែជាគ្រឿងបូជា
 ក្រោយវាមូម៉ៅក្តៅក្រហាយ ។
 នៃវិយសិទ្ធិត្តចេញឱ្យឆ្ងាយ
 ជីវិតរូបកាយវិនាសពិត ។
 បល្ល័ង្កជាទ្រព្យយើងស័ក្តិសិទ្ធិ
 មិនគិតរៀនខ្មាសបន្តិចសោះ ។
 វិចារាចាមិនខ្វះខាត
 ចំពោះក្រុងមារអសុរី ។
 អាសនាកើតឡើងដោយបារមី
 ឯណាសាក្សីដឹងព្រាង ។
 នេះនៃសោធីច្រើនកន្លង
 ពលមារវាបំរុងរាល់កាយ ។
 វសៈវតីបារមីក្លា
 សម្រាប់ចេស្តាទ្រង់សួស្តី ។
 អ្នកអើយមិនឮឬសាក្សី
 ខ្លួនអ្នកបានអ្វីជាបន្ទាល់ ។
 យកប្រឹចពីជាសំគាល់
 ផែនដីដឹងស្គាល់រាល់ៗគ្នា ។
 ស្ទើរហាក់បើកទាំងមេយា
 ធានាជាស្មារតីសេចក្តី ។
 កាលទ្រង់កសាងស្នាងបារមី

បល្ល័ង្កទើបកើតឡើងថ្មីៗ
 ពលមារភ្នាក់ធ្លាក់ហឫទ័យ
 មិនអាចទទឹងរឹងរឹម
 មុខចំខាងណាទៅខាងនោះ
 កម្លាំងប៉ុន្មានគ្មានសំចៃ
 ខ្លះរត់ផុតធ្លាពារព្រៃធំ
 រង្វេងព្រាយព្រាត់បាត់គ្នាគ្នី
 មារវីងវីទ្ធិចិត្តកំហល់
 ភ័យក្លាចអំណាចព្រះចេស្ដា
 បង្ខំសូមទោសទូលសរសើរ
 ព្រះអង្គជាម្ចាស់ភពទាំងបី
 ជាវង្សពង្សពុទ្ធផុតភពការ
 នាំសត្វសាកលដល់និព្វាន
 លុះពោលបញ្ចប់សព្វសេចក្ដី
 ឆ្ពោះទៅលំនៅនៃអាត្មា
 ឯហូងទេវតាកោលាហល
 ចោលព្រះមុនិន្ទពិនច្បាស់ច្បង
 បានយល់ពលមារម្នីម្នារត់
 ត្រេកអរក្សេមក្សាន្តបានសប្បាយ
 រឿងមារវីជ័យខ្លឹសង្ខេប
 ចែកជូនលោកអ្នកសរវនា
 បញ្ចប់ប៉ុណ្ណោះស្នេសេចក្ដី
 ដល់លោកអ្នកស្តាប់គ្រប់ៗប្រាណ

សម្រាប់ចក្រីគង់ត្រាស់ដឹង ។
 ភិតភ័យនោឡោភ្នែកស្លោស្លឹង
 សំឡឹងមើលច្រកកបដោះដៃ ។
 សំរុកដូចព្យុះសូរខ្លាំងក្រៃ
 អាណ័យរូបកាយស្ដាយជីវី ។
 រលំរីលរេចបាក់ខ្ទេចខ្ទី
 រកទីពឹងពួនសួនអាត្មា ។
 លុះដល់បាក់ទ័ពអបរា
 ហត្ថាលំទោនឱនសិរសី ។
 ដំណើរវាយរាប់ប្រៀបសេចក្ដី
 រកអ្វីប្រៀបផ្ទឹមត្រឹមស្មើគ្មាន ។
 ផ្ទាញ់មារបាក់បបកបញ្ចេយ្យញាណ
 លែងមានទោសទុក្ខសែនសុខា ។
 អសុរីលុតលាហើយយាត្រា
 ចិន្ដាកើតទុក្ខមុខមូហុង ។
 ច្របល់ភ្នកភ្នឹករត់គឺកកង
 ត្រសងឈរមើលពីចំងាយ ។
 ភ័យញ័ររន្ធត់រត់ខ្ចាត់ខ្ចាយ
 លំឱនកាយថ្វាយសាធុការ ។
 ខ្ញុំសូត្រជាបែបបទធម្មតា
 នាំកើតជ្រះថ្លាក្នុងសន្តាន ។
 សូមសុខសួស្ដីចូរកើតមាន
 សូមសុខក្សេមក្សាន្តនិព្វានហោង ។

ចប់ បទផ្ទាល់មាត់!!!

ពុទ្ធិកសមាគមខេមរេរណ្ណស អូត្តារ៉ា